

НАЦІОНАЛЬНА ШКОЛА СУДДІВ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною радою
Національної школи суддів України
Протокол від “17” грудня 2018 року № 7

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Національної школи суддів України
_____ М. В. Оніщук
“_____” грудня 2018 рік

ПЛАН

підготовки секретарів судового засідання місцевих (окружних) та апеляційних господарських судів

№ п/п	Назва теми	Рекомендована тривалість (год.)
	РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНО-ОСВІТНІ ТА ЗАГАЛЬНО-ПРАВОВІ ДИСЦИПЛІНИ	56
1.	Європейська система захисту прав людини. Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини в національній судовій практиці. Захист права власності в практиці Європейського суду з прав людини в Україні (ст.1 протоколу № 1 до ЄКПЛ зі змінами, внесеними Протоколом № 11). Порядок виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні. Закон України “Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини”. Правові позиції Європейського суду з прав людини, викладені в рішеннях ЄСПЛ, які набули статусу остаточних.	2
2.	Ознайомлення з рішеннями, які винесенні Європейським судом з прав людини в 2015 - 2016 роках у справах відносно іноземних країн про забезпечення гарантій від незаконного прослуховування правоохоронними органами мобільних телефонів та інших переговорів; зупинення моніторингу телефонних переговорів; знищення зібраних матеріалів, тощо. Зокрема рішення, прийняте ЄСПЛ від 04.12.2015 року у справі “Роман Захаров проти Росії”, рішення ЄСПЛ від 12.01.2016 року “Сабо та Віші проти Угорщини” щодо зловживань в таємному спостереженні та інші.	2
3.	Система національного захисту прав людини: забезпечення права на життя, протидія катуванню чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню. Забезпечення права на справедливий суд. Застосування міжнародного досвіду. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують	2

	гідність, видів поведження і покарання, ратифікованої Указом Президії ВР N 3484-XI від 26.01.87.	
4.	Застосування договорів про правову допомогу з іншими державами. Застосування міжнародних договорів при здійсненні правосуддя. Гаазькі конвенції, стороною яких є Україна. Вимоги Інструкції про порядок виконання місцевими судами правової допомоги в цивільних справах (щодо вручення документів, отримання доказів та визнання і виконання судових рішень, затвердженої наказом МЮ України, ДСА України від 27.06.2008 №1092/5/54. Застосування при ухваленні судових рішень Мінської конвенції від 22.01.1993 та Кишинівської конвенції від 07.10.2002. Шляхи вирішення питань, які виникають при застосуванні міжнародних договорів та законодавства інших держав.	2
5.	Конституція України як джерело права. Застосування норм Конституції України як норм прямої дії під час розгляду справ. Практичні питання застосування Конституції України при здійсненні правосуддя.	2
6.	Правова культура як складова частина демократії.	2
7.	Гендерні аспекти в організації роботи суду.	2
8.	Українське ділове мовлення. Мистецтво правового письма та процесуального документування. Складання процесуальних та службових документів. Етика ділового мовлення. Мова господарського процесу в контексті Закону України “Про засади державної мовної політики” від 3 липня 2012 року № 5029-VI. Особливості правопису із врахуванням змін та доповнень до сучасного ділового стилю під час складання проектів судових документів. Діловий документ як основний вид писемної форми мовлення. Ділове листування: стиль ділових листів, оформлення тощо.	2
9.	Методологія тлумачення і застосування нормативно-правових актів. Застосування аналогії права та аналогії закону в судочинстві. Методологія ведення аналітичної роботи в суді.	2
10.	Адаптація національного законодавства до міжнародних норм і стандартів. Судочинство України в порівнянні з правом Європейського Союзу. Упровадження європейських стандартів з прав людини в українське судочинство.	2
11.	Особливості судових експертиз. Питання їх призначення і проведення. Напрямки розвитку судової експертизи. Експертизи в господарських справах. Обов'язкове призначення експертизи.	2
12.	Судова влада та ЗМІ: забезпечення об'єктивного і неупередженого висвітлення діяльності загальних судів. Проблеми підвищення авторитету судової влади в українському суспільстві. Моделювання проведення судових засідань при допуску до судового процесу засобів масової інформації. Роз'яснення положень Закону України “Про інформацію” в частині організації діяльності судів. Моделювання проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, відео-, звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури, а також транслявання судового засідання по радіо і телебаченню. Взаємодія зі ЗМІ, організація судового процесу, на якому присутні представники ЗМІ. Комунікативний практикум, особливості комунікативної діяльності судової влади, взаємодія в комунікації: її рівні та особливості застосування. Взаємодія з громадськістю. Роль громадянського суспільства у процесі прийняття рішень. Моніторинг судових процесів. Підвищення ступеня довіри громадян до судової влади.	4
13.	Психологія діяльності працівника апарату суду. Засоби оптимізації міжособистісних стосунків працівників апарату суду: взаємовідносини судді з помічником судді, секретарем судового засідання. Психологічні та суспільні фактори, їх вплив на здійснення судочинства в судах. Психологія поведінки секретаря судового засідання у спілкуванні зі	2

	сторонами. Шляхи вирішення та попередження конфліктів у спілкуванні між працівниками суду та відвідувачами суду. Запобігання ефекту професійного вигорання. Особливості професійної невербальної поведінки, фізіогноміка. Покращення навичок комунікації у роботі з людьми з особливими потребами. Психологічні аспекти спілкування з агресивно налаштованими відвідувачами суду.	
14.	Організація роботи зі зверненнями громадян. Розмежування звернень та запитів відповідно до Закону України “Про звернення громадян” та Закону України “Про доступ до публічної інформації”.	2
15.	Порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб’єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації та інформації, що становить суспільний інтерес, відповідно до Закону України “Про доступ до публічної інформації” від 13 січня 2011 року № 2939 – VI.	2
16.	Законодавство в сфері комп’ютерних технологій. Захист інформації Основні засади та принципи роботи з комп’ютерними програмами (Word, Excel), а також програмами “Діловодства спеціалізованого суду”.	2
17.	Автоматизована система документообігу суду. Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затверджене Рішенням Ради суддів України від 26.11.2010 № 30. Причини неоднакового застосування господарськими судами автоматизованої системи документообігу суду та шляхи їх усунення. Порядок реєстрації заяв про видачу судового наказу в автоматизованій системі “ДСС”.	2
18.	Використання технічних засобів в роботі суду. Фіксація судового процесу за допомогою технічних засобів. Застосування Інструкції про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу, затвердженої наказом ДСА України від 20.09.2012 року №108. Протокол вчинення окремої процесуальної дії. Порядок передачі фонограми судового засідання до суду апеляційної та касаційної інстанції. Проблемні питання обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу. Відеоконференцз’язок. Трансляція судового засідання в мережі Інтернет. Складання протоколу судового засідання в режимі відеоконференції. Проблеми використання відеоконференцз’язку під час проведення судових засідань. Реалізація процесуальних прав та виконання процесуальних обов’язків учасниками судового процесу під час проведення судового засідання в режимі відеоконференції. Порядок та особливості заповнення статистичних карток з обліку результатів розгляду справ та заяв у господарському суді.	2
19.	Реалізація проекту щодо обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу. Порядок надсилання електронних документів. Порядок визначення відповідальних працівників апарату суду щодо використання електронного підпису. Випадки застосування електронних цифрових підписів працівниками апарату суду. Концепція електронного суду. Використання інформаційних технологій у судах. Сайт суду. Електронний документообіг суду в частині роботи з документами, що не стосуються розгляду справи (накладення резолюції, передача виконавцю, візування шляхом використання інформаційних технологій суду).	2
20.	Правове регулювання подачі до суду позовних заяв, апеляційних скарг, касаційних скарг, заяв, клопотань в електронному вигляді з використанням електронного цифрового підпису. Використання сучасних технологій (skype-зв’язку, чату офіційного веб-сайту суду) для надання інформації учасникам процесу щодо розгляду справ. Доступ суддів до електронних ресурсів органів державної влади (Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Єдиний	2

	державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців тощо). Висвітлення діяльності суду на офіційному веб-сайті та сторінках суду у соціальних мережах.	
21.	Практичне використання системи комплексного інформаційного забезпечення “ЛІГА: ЗАКОН”.	2
22.	Організація роботи з документами, які містять службову інформацію з грифом “Для службового користування” (реєстрація, облік, виготовлення, зберігання).	2
23.	Загальні правила ведення судового діловодства в місцевих та апеляційних господарських судах. Передача справ на архівне зберігання. Дотримання вимог Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних господарських судах. Підготовка та передача судових справ за минулі роки, провадження яких закінчено. Робота експертної комісії. Порядок знищення справ. Відбір та передача до державних архівів судових справ та документів діяльності суду. Порядок проведення інвентаризації архіву суду. Робота з електронним архівом. Взаємодія з працівниками державної архівної установи.	2
24.	Порядок внесення процесуальних документів до Єдиного державного реєстру судових рішень.	2
25.	Інформація публічна, службова та з обмеженим доступом, їх специфіка та відмінності. Порядок роботи з різними видами інформації.	2
26.	Основи тайм-менеджменту. Методики оптимізації робочого часу. Побудова стратегії кар’єрного зростання та саморозвитку. Запобігання ефекту професійного вигорання.	2
27.	Судове прецедентне право: його перспективи та реальність.	2
	РОЗДІЛ 2. РОЛЬ СУДОВОЇ ВЛАДИ У ПРАВОВІЙ ДЕРЖАВІ. РЕФОРМА СУДОВОЇ СИСТЕМИ	20
28.	Основні положення Закону України “Про судоустрій і статус суддів” від 02.06.2016, питання його застосування. Напрямки реформування судової системи. Інновації у судочинстві, проекти нових кодексів, змін до законодавства.	2
29.	Історичні моменти формування судочинства в Україні. Судова реформа відповідно до Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки: забезпечення належності, безсторонності та неупередженості суддів із значним підвищенням рівня відповідальності за рішення, які приймаються.	2
30.	Етичні основи судової діяльності та професійна етика працівників апарату суду. Застосування правил поведінки працівників суду, затверджених рішенням Ради суддів України від 6 лютого 2009 року № 33. Етика спілкування працівників суду з маломобільними групами населення.	4
31.	Антикорупційне законодавство: міжнародні стандарти та їх запровадження в Україні. Виконання вимог Закону України “Про запобігання корупції”. Електронне декларування. Корупційні прояви: запобігання та відповідальність. Конфлікт інтересів. Фінансовий контроль.	2
32.	Антидискримінаційне законодавство та практика його застосування. Вивчення аспектів застосування положень Конвенції ООН з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок.	2
33.	Люстрація в Україні – механізм подолання деструктивного впливу влади на суспільство.	2

34.	Особливості захисту гідності, честі та ділової репутації фізичної особи в судовому порядку.	2
35.	Служба управління персоналом у державному органі. Система управління державною службою. Службова діяльність державних службовців. Оцінювання результатів службової діяльності. Службове розслідування.	2
36.	Досудове врегулювання спорів за допомогою судді.	2
	РОЗДІЛ 3. СТАТУС СЕКРЕТАРІВ СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ	32
37.	Статус секретарів судового засідання місцевих та апеляційних господарських судів. Порядок прийому та звільнення з посади секретарів судового засідання згідно із Законом України “Про державну службу” Вимоги, що пред’являються до осіб, призначених на посади секретарів судового засідання. Умови проходження служби в судах. Умови оплати праці, матеріального, соціального та іншого забезпечення. Посадові інструкції секретарів судового засідання, забезпечення їх виконання. Організація робочого часу секретаря судового засідання. Дії секретарів судового засідання в екстремальних ситуаціях, їх взаємодія з іншими працівниками суду. Організація контролю за виконанням секретарями судових засідань розпоряджень голови суду та головуючого. Критерії оцінки роботи працівників апарату суду.	4
	Порядок проведення судового засідання при різних формах судового провадження (наказне, спрощене, позовне провадження).	2
38.	Методика роботи секретаря судового засідання з матеріалами судових справ. Формування і оформлення судової справи. Участь секретаря судового засідання у підготовці справи до судового розгляду. Ведення протоколу судового засідання та його зміст. Виготовлення копій процесуальних документів. Строки надсилання документів та запитів згідно Інструкції з діловодства в господарських судах України. Відповідальність за несвоєчасне виготовлення та направлення на адресу учасників судового процесу копій процесуальних документів, відповідей на запити, тощо. Повторна видача копій процесуальних документів суду. Видача дублікатів виконавчих листів. Порядок надання судової справи для ознайомлення. Порядок повернення оригіналів документів, видання копій документів із судової справи. Порядок оформлення справ в наказному провадженні.	4
39.	Підготовча частина судового засідання: учасники процесу, перевірка явки в судове засідання, видалення свідків із залу суду. Підстави відводу та самовідводу секретаря судового засідання. Правила ведення протоколів судових засідань. Процесуальні вимоги до складання протоколу судового засідання. Специфіка написання протоколів судових засідань по окремих категоріях справ. Порядок ведення судових засідань.	2
40.	Порядок приймання та облік судових справ і кореспонденції. Основні вимоги до опрацювання (розгляду) документів, які не стосуються розгляду судових справ. Формування господарських справ. Попередня підготовка судових справ до розгляду. Направлення справ із скаргами (поданнями) до судів вищих інстанцій. Підстави та порядок передачі господарським судом матеріалів справи до слідчих органів. Правила пересилання поштових відправлень. Роз’яснення щодо того, які саме процесуальні документи підлягають обов’язковому направленню сторонам та іншим учасникам судового процесу рекомендованим листом із повідомленням.	2

41.	Процедура відновлення втраченого провадження.	2
42.	Дії секретаря судового засідання щодо оформлення завершеної розглядом господарської справи. Порядок видачі для ознайомлення судових справ і копій документів. Передача справ до архіву суду. Застосування Інструкції про порядок передання до архіву місцевого та апеляційного суду, зберігання в ньому, відбору та передання до державних архівних установ та архівних відділів міських рад судових справ та управлінської документації суду.	2
43.	Обов'язок зберігання інформації про громадян, що стала відома під час виконання секретарями судового засідання своїх службових обов'язків та наслідки порушення вказаного обов'язку відповідно до Закону України "Про захист персональних даних" від 01.06.2010 №2297-VI.	2
44.	Доступ до правосуддя і обслуговування користувачів. Адміністративна складова управління проходженням справ в судах.	2
45.	Загальна характеристика судової статистики в Україні. Організація обліково-статистичної роботи в місцевому та апеляційному господарському суді за допомогою технічних засобів.	2
46.	Порядок проголошення рішення та набрання рішенням суду законної сили.	2
47.	Забезпечення готовності суду до роботи у надзвичайних ситуаціях. Планування та алгоритм дій, спрямованих на забезпечення безперервної роботи суду в умовах надзвичайних ситуацій. Дії працівника апарату суду у разі оголошення надзвичайного стану.	2
48.	Особливості етикету спілкування працівників апарату з відвідувачами суду, що мають інвалідність. Правила спілкування з людьми, які мають вади зору, слуху тощо. Дії працівника апарату суду у разі проявів різкого погіршення самопочуття відвідувачем суду або працівником суду. Покращення навичок комунікації у роботі з людьми з особливими потребами.	4
49.	Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державних службовців в контексті Закону України "Про державну службу" від 10.12.2015. Підстави для притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності. Види дисциплінарних стягнень та загальні умови їх застосування. Дисциплінарна комісія з розгляду дисциплінарних справ та її повноваження.	2
	РОЗДІЛ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО	34
50.	Загальні положення Господарського процесуального кодексу України. Особливості розмежування категорій справ. Актуальні питання забезпечення виконання та застосування ГПК України. Підвідомчість і підсудність справ господарського суду. Виключна підсудність справ. Передача справ з одного господарського суду до іншого. Порядок формування справ, які надійшли за територіальною підсудністю від інших господарських судів. Оригінали яких документів необхідно залишити в суді при передачі справ за підсудністю.	2
51.	Вирішення господарських спорів у судах першої інстанції. Повідомлення учасників судового процесу про час і місце проведення судового засідання та дотримання процесуальних прав сторін. Порядок офіційного оприлюднення оголошень у справах. Порядок проведення судового засідання. Особливості розгляду справи у закритому судовому	2

	засіданні. Притягнення до відповідальності осіб за прояв неповаги до суду.	
52.	Запобіжні заходи. Процесуальні строки, порядок їх обчислення та процесуальні документи. Подання позову. Форма і зміст позовної заяви. Застосування заходів забезпечення позову. Порядок обчислення процесуальних строків у господарському процесі. Питання, що виникають у господарському процесі при продовженні строків вирішення спорів за заявами сторін.	2
53.	Судові витрати. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати. Розподіл витрат у разі скасування чи зміни рішення суду першої інстанції. Застосування Закону України “Про судовий збір”. Питання, пов’язані із сплатою, стягненням, розподілом судового збору та інших судових витрат. Питання зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України відповідно до Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору” від 22.05.2015. Інші витрати пов’язані з розглядом справи.	2
54.	Докази та доказування в господарському судочинстві. Питання формалізації електронних доказів у господарському процесі.	2
55.	Проблемні питання процесуального правонаступництва. Представництво інтересів в судах: довіреності, видані на представництво інтересів, порядок їх видачі та анулювання.	2
56.	Особливості застосування у господарському судочинстві інституту об’єднання позовних вимог.	2
57.	Особливості провадження у справах про банкрутство. Особливості судових процедур, які застосовуються судом до боржника у процесі здійснення провадження у справі про банкрутство. Співвідношення позовного провадження та провадження у справах про банкрутство.	2
58.	Судові рішення в господарських справах. Порядок ухвалення рішень та постановлення ухвал, їх форма. Рішення суду першої інстанції. Зміст ухвали та рішення суду.	2
59.	Участь прокурора в господарському процесі відповідно до Закону України “Про прокуратуру” від 14.10.2014 зі змінами та доповненнями.	2
60.	Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядках. Застосування практики ВГСУ при винесенні рішень.	2
61.	Особливості звернень суду України із судовим дорученням до іноземного суду. Особливості виконання в Україні судових доручень іноземних судів.	2
62.	Проблемні питання, які виникають при розгляді господарськими судами скарг на дії чи бездіяльність органів Державної виконавчої служби. Судова практика розгляду скарг на дії чи бездіяльність органів Державної виконавчої служби щодо виконання рішень, ухвал, постанов господарських судів. Застосування Закону України “Про виконавче провадження”. Порядок розгляду справ, пов’язаних з визнанням виконавчих написів нотаріусів такими, що не підлягають виконанню. Питання відступлення права вимоги як підстава для зміни сторони виконавчого провадження. Проблемні питання, які виникають при розгляді господарськими судами скарг на дії чи бездіяльність органів Державної виконавчої служби. Питання відступлення права вимоги як підстава для заміни сторони виконавчого провадження.	4

63.	Процесуальні аспекти забезпечення повороту виконання рішень, постанов господарських судів. Порядок видачі наказів судом першої інстанції після апеляційного та касаційного оскарження.	2
64.	Практика розгляду земельних спорів.	2
65.	Відвідування судових засідань.	2
	ВСЬОГО:	142